

افغانستان

محافظت افراد ملکی در منازعات مسلحانه

گزارش ویژه: خشونت های مرتبط به انتخابات سال ۲۰۱۹

UNAMA

هیئت معاونت ملل متحد در افغانستان

اکتوبر ۲۰۱۹

کابل، افغانستان

نگاه اجمالی

بتاریخ ۲۸ سپتامبر، افغانستان چهارمین انتخابات ریاست جمهوری خویش از سال ۲۰۱۴ بدینسو را برگزار نمود. اگرچه سطح خشونت های مرتبط به انتخابات در ماه های قبل از روز برگزاری انتخابات بطور نسبی پائین باقی ماند، دو حمله انتحاری بزرگ بالای محلات مرتبط به انتخابات در ماه جولای و سپتمبر توأم با ادامه کمپاین طالبان برای تهدید و منصرف ساختن مردم از اشتراک در انتخابات، نگرانی و شک را در مورد اینکه در روز انتخابات چي اتفاقی خواهد افتاد، افزایش داد. باوجود هراس از وقوع خشونت، افغان ها از حق قانونی شان استفاده نموده و رأی شانرا استعمال نمودند و روز انتخابات بدون وقوع رویداد پر تلفاتی پایان یافت. باوجود آنهم، بتاریخ ۲۸ سپتمبر، یعنی روز برگزاری انتخابات ریاست جمهوری، یوناما به تعداد یکصد رویداد مرتبط به انتخابات را توأم با تلفات ملکی در سراسر کشور ثبت نمود که این تلفات شامل کسانی نیز می شد که در انتخابات ریاست جمهوری اشتراک ننموده بودند؛ اکثریت این رویداد ها به طالبان نسبت داده شد.

این گزارش ویژه که توسط دفتر هیئت معاونت ملل متحد (یوناما)^۱ در افغانستان تهیه گردیده، یافته های نظارتی را که بخش حقوق بشر یوناما درخصوص خشونت های مرتبط به انتخابات از شروع پروسه ثبت نام تقویتی رأی دهنده گان از تاریخ ۸ جون ۲۰۱۹ الی ۳۰ سپتمبر، یعنی دو روز بعد از برگزاری انتخابات سال ۲۰۱۹ ریاست جمهوری افغانستان انجام دادند، ارائه میکند.

ارقام ابتدایی یوناما نشان میدهد که حملاتی که پروسه انتخابات را مورد هدف قرار داد منجر به ۴۵۸ تلفات ملکی (۸۵ نفر کشته و ۳۷۳ نفر مجروح)، بشمول ۲۷۷ مورد تلفات ملکی (۲۸ نفر کشته و ۲۴۹ نفر مجروح) در روز انتخابات گردید. در مجموع، میزان تلفات ملکی در سال ۲۰۱۹ در مقایسه با انتخابات پارلمانی سال ۲۰۱۸ هم قبل از روز انتخابات و هم در روز رأی دهی بتاریخ ۲۰ اکتوبر، بطور قابل ملاحظه ی پائین بود.^۲ باوجود آنهم، میزان تلفات ملکی

^۱ این گزارش توسط بخش خدمات حقوق بشر یوناما به تاسی از مأموریت یوناما تحت قطعنامه شماره (۲۰۱۹) ۲۴۸۹ شورای امنیت ملل متحد که به یوناما مأموریت داده است تا "از وضعیت افراد ملکی نظارت، تلاشها جهت حصول اطمینان از محافظت آنها را هماهنگ، حسابدهی را تحقق و در تطبیق کامل احکام قانون اساسی افغانستان در مورد آزادی های اساسی و حقوق بشر و تطبیق میثاق های که افغانستان عضویت آنها را دارد، به ویژه بهره مند شدن زنان از حقوق کامل بشری شان کمک و همکاری نماید." یوناما یک سلسله فعالیت ها را به هدف کاهش تأثیرات منازعات مسلحانه بالای افراد ملکی، بشمول نظارت و حقیقت یابی مستقلانه و بیطرفانه در مورد رویداد های که در نتیجه آن افراد ملکی کشته و یا جراحت برداشته اند، رویدست گرفته است. یوناما با تمامی طرف های درگیر تماس ایجاد نموده و ابتکاراتی را جهت تحقق پیروی از قواعد و حقوق بشردوستانه بین المللی و همچنان قانون اساسی و سایر قوانین افغانستان را رویدست گرفته است.

^۲ در سال ۲۰۱۸، یوناما به تعداد ۱۰۰۷ نفر تلفات ملکی (۲۲۶ نفر کشته و ۷۸۱ نفر مجروح) ناشی از خشونت های مرتبط به انتخابات را تثبیت نمود که تقریباً نصف تلفات ملکی مرتبط به انتخابات از سوی طالبان وارد گردید و تعداد ۴۳۵ نفر تلفات ملکی (۵۶ نفر کشته و ۳۷۹ نفر مجروح) همین تلفات بتاریخ ۲۰ اکتوبر، یعنی در روز نخست رأی دهی بوقوع پیوست که بلندترین رقم تلفات ملکی را در مقایسه با روز های دیگر سال ۲۰۱۸ نشان میداد. رأی دهی برای چندین روز در سال ۲۰۱۸

در مقایسه با روز برگزاری دور اول انتخابات ریاست جمهوری در ماه اپریل^۳ ۲۰۱۴ و همچنان در مقایسه با روز رأی دهی دور دوم آن انتخابات در ماه جون همان سال بلندتر بود.^۴ آنچه بطور مشخص موجب نگرانی است، اینست که بیشتر از یک ثلث مجموع تلفات ملکی در روز رأی دهی انتخابات ۲۰۱۹ را اطفال تشکیل میداد. بیشتر از ۸۰ درصد مجموع تلفات ملکی ناشی از خشونت های مرتبط به انتخابات سال ۲۰۱۹ و همچنان حدود ۹۵ درصد مجموع تلفات ملکی ناشی از خشونت های مرتبط به انتخابات که در روز رأی دهی بوقوع پیوست، به طالبان نسبت داده شدند.^۵

این گزارش آسیب هایی را که به افراد ملکی از اثر خشونت های مرتبط به انتخابات که اکثراً از اثر عملیات های دوامدار طالبان در سراسر افغانستان به هدف اخلاص نمودن انتخابات ریاست جمهوری وارد گردیده، بشمول حملاتی که بطور مستقیم مردم ملکی، رأی دهندگان، کارکنان انتخاباتی، کمپاین کنندگان، گردهمایی انتخاباتی و مراکز رأی دهی را هدف قرار دادند، مستند سازی می نماید. بیشترین حملات طالبان با کارگیری از سیستم های شلیک غیرمستقیم مانند راکت، بمب های دستی، هاوان و اشیای انفجاری تعبیه شده که در داخل یا نزدیکی مراکز رأی دهی، بشمول مکاتب جاسازی شده بودند، صورت گرفت. گزارش در مورد اینکه کارگیری از این نوع سلاح ها در ساحات مزدهم ملکی چگونه تأثیرات بدون تفکیک بجا گذاشته و به افراد ملکی، بشمول اطفال آسیب رسانیده اند، نیز جزئیات ارائه میکند. باوجودیکه حملات مرتبط به انتخابات به هدف اخلاص نمودن پروسه انتخابات صورت گرفت، اما یک تعداد زیادی از افراد ملکی که دور از محلات رأی دهی قرار داشتند و در پروسه انتخابات بطور فعال سهم نگرفتند از اثر همچو حملات آسیب دیدند. این گزارش همچنان سلسله ی از رویداد های اختطاف، تهدیدات، ارعاب و اذیت و آزاری که طالبان در برابر افراد ملکی در زمان قبل از روز انتخابات و در جریان انتخابات کار گرفته اند را برجسته می نماید.

تمدید گردید. جهت معلومات بیشتر در مورد خشونت های مرتبط به انتخابات در سال ۲۰۱۸، به گزارشات ویژه که از سوی یوناما در مورد این موضوع پخش گردیده، به وب سایت ذیل مراجعه نمایند. <https://unama.missions.org/protection-of-civilians-reports>

۳. یوناما به تعداد ۱۵۹ نفر تلفات ملکی (۳۲ نفر کشته و ۱۲۷ نفر مجروح) ناشی از خشونت های مرتبط به انتخابات را بتاريخ ۱۵ اپریل ۲۰۱۴ یعنی (روز رأی دهی روند اول انتخابات ریاست جمهوری قبلی) ثبت نموده است.

۴. یوناما به تعداد ۲۵۱ نفر تلفات ملکی (۵۲ نفر کشته و ۱۹۹ نفر مجروح) ناشی از خشونت های مرتبط به انتخابات را بتاريخ ۱۴ جون ۲۰۱۴ یعنی (روز رأی دهی روند دوم انتخابات ریاست جمهوری قبلی) ثبت نموده است.

۵. یوناما به تعداد ۳۷۰ نفر تلفات ملکی (۶۴ نفر کشته و ۳۰۶ نفر مجروح) ناشی از خشونت های مرتبط به انتخابات را که از شروع پروسه ثبت نام تقویتی رأی دهنده گان در ماه جون الی ۳۰ سپتمبر ۲۰۱۹، اتفاق افتاد، به طالبان نسبت داده است. این تلفات شامل ۲۶۳ نفر تلفات ملکی (۲۸ نفر کشته و ۲۳۵ نفر مجروح) که به طالبان در روز رأی دهی نسبت داده شد، نیز میباشد.

در این گزارش تأکید شده است که انتخابات در افغانستان یک روند ملکی بوده و حق همه اتباع کشور برای اشتراک در انتخابات بعنوان یک اصل اساسی حقوق بشری در حقوق بشر بین المللی و قانون افغانستان تضمین شده است. مطابق به حقوق بشردوستانه بین المللی، عملکردهای خشونت بار علیه افراد و اهداف ملکی که شامل رأی دهنده گان، کارکنان انتخاباتی، کمپاین کننده گان، محلات گردهمایی و محلات رأی دهی میباشند و همچنان حملات بدون تفکیک، جداً ممنوع بوده و جرایم جنگی تلقی میشوند. حملات گسترده و یا سیستماتیک علیه مردم ملکی افغانستان نیز جنایت علیه بشریت تلقی شده میتواند. هشدار دادن به افراد ملکی از قصد حمله بالای محلات رأی دهی طرف درگیر را از مکلفیت هایش مطابق به حقوق بشردوستانه بین المللی مبرانی سازد. بر علاوه، عملکردها یا تهدید به خشونت به نیت ایجاد وحشت در میان مردم ملکی مطابق به حقوق بشردوستانه بین المللی ممنوع میباشد.

بنابراین، یوناما تمامی حملات علیه پروسه انتخابات افغانستان، بشمول حمله بالای افراد ملکی که در انتخابات شرکت ورزیدند و مراکز مرتبط به انتخابات را شدیداً محکوم می نماید.

یوناما از اقداماتی که حکومت افغانستان و نیروهای امنیتی آن جهت دفاع از حقوق شهروندان برای اشتراک در انتخابات و محافظت آنها در برابر آسیب روی دست گرفتند، به ویژه از تلاشهای آن ها در کشف و خنثی سازی مصئون اشیای انفجاری جاسازی شده در داخل و یا نزدیک مراکز رأی دهی قبل از اینکه به مردم ملکی آسیب برسانند، قدردانی مینماید.

روش تهیه گزارش

این گزارش به اساس معلومات جمع آوری شده توسط بخش حقوق بشر یوناما و مطابق به اصول حقوق بشر بین المللی و حقوق بشردوستانه بین المللی، بهترین روش های بین المللی، مشوره و رهنمائی دفتر کمیشنری عالی حقوق بشر تهیه شده است.

ارقام ارائه شده تلفات ملکی ناشی از خشونت های مرتبط به انتخابات دوره زمانی از آغاز پروسه ثبت نام تقویتی رأی دهنده گان بتاريخ ۸ ماه جون الی ۳۰ ماه سپتامبر ۲۰۱۹، یعنی دو روز بعد از برگزاری انتخابات سال ۲۰۱۹ ریاست

---

۶. در این گزارش، خشونت های مرتبط به انتخابات به رویداد های منازعات مسلحانه که هدف حملات آن افراد و یا اهداف ملکی مربوط به پروسه انتخابات اند، اشاره می نماید. بطور مثال، این رویداد ها شامل حملات از سوی عناصر مخالف دولت بالای مراکز رأی دهی و کارکنان انتخاباتی می باشند، اما خشونت ها میان شهروندان روی مسایل مربوط به انتخابات را تحت پوشش قرار نمی دهد.

جمهوری افغانستان را در بر میگیرد و این ارقام مطابق به روش تهیه گزارش یوناما که ایجاب تأیید از سوی حداقل سه مرجع مختلف و مستقل را مینماید، تثبیت و تأیید شده است.^۷ یوناما معلومات را از منابع متعدد که شامل شواهد مستند و منابع بشری، مانند قربانیان، شاهدان، فهرست ارائه شده از سوی شفاخانه ها و کلینیک های صحی، کمیسیون مستقل انتخابات در سطح ولایات و سطح ملی، مسئولین امنیتی و دولتی در ولسوالی ها، ولایات و در سطح ملی، بزرگان محل، فعالین جامعه مدنی و خبرنگاران مییابد، جمع آوری نموده است. یوناما اعلامیه های رسمی حکومت افغانستان و همچنان طالبان، گزارشات خبری و رسانه های اجتماعی را نیز مرور می نماید، اما این منابع را در روش تهیه گزارش به عنوان منبع معلومات خود مدنظر نمی گیرد. یوناما معلومات را از سایر ادارات ملل متحد نیز بدست آورده است.

از اینکه در زمان نشر این گزارش تثبیت صحت و سقم رویداد های بیشتری در جریان بود، معلومات این گزارش باید بعنوان معلومات ابتدایی مدنظر گرفته شود. ارقام نهایی تلفات ملکی و جزئیات در مورد تأثیر خشونت های مرتبط به انتخابات بالای افراد ملکی در گزارش سالانه یوناما در مورد محافظت افراد ملکی در منازعات مسلحانه سال ۲۰۱۹ منتشر خواهد شد.^۸

دوره ثبت نام تقویتی رأی دهندگان و کمپاین های انتخاباتی قبل از روز برگزاری انتخابات

از زمان شروع پروسه ثبت نام تقویتی رأی دهندگان بتاريخ ۸ جون ۲۰۱۹ الی تاریخ ۲۷ سپتمبر، یعنی یک روز قبل از روز برگزاری انتخابات ریاست جمهوری سال ۲۰۱۹، میزان تلفات افراد ملکی در مقایسه با ماه های قبل از برگزاری انتخابات پارلمانی در سال ۲۰۱۸، بطور قابل ملاحظه ی پائین باقی ماند.^۹ یوناما ۱۸۰ مورد تلفات ملکی (۵۷ نفر کشته و ۱۲۳ نفر مجروح) از اثر خشونت های مرتبط به انتخابات که از سوی عناصر مخالف دولت، عمدتاً طالبان قبل از روز برگزاری انتخابات صورت گرفته را ثبت نمود. یوناما ۹ رویداد اختطاف افراد ملکی و ۲۸ رویداد تهدید، ارباب و اذیت و آزار مرتبط به پروسه انتخابات را نیز ثبت نمود که یوناما تمامی این رویداد ها را به طالبان نسبت داده است.

^۷ جهت معلومات بیشتر در مورد شیوه تهیه گزارش یوناما، لطفاً به گزارش سالانه محافظت از افراد ملکی سال ۲۰۱۸ یوناما، (۲۳ فیوروری ۲۰۱۹) به وبسایت ذیل مراجعه نمایند. <https://unama-unmissions.org/protection-of-civilians-reports>

^۸ توقع می رود که این گزارش در ماه فیوروری ۲۰۲۰ منتشر گردد.

^۹ به دو گزارش ویژه یوناما که در مورد خشونت های مرتبط به انتخابات در سال ۲۰۱۸ به نشر رسیدند، به وبسایت ذیل مراجعه نمایید. <https://unama.unmissions.org/protection-of-civilians-reports>

دو حمله بزرگی که در ماه های جولای و سپتمبر بوقوع پیوست، منجر به بیشتر از ۱۵۰ تلفات ملکی گردید که رقم متذکره بیشتر از ۸۰ درصد تلفات ملکی ناشی از خشونت های مرتبط به انتخابات قبل از روز برگزاری انتخابات را تشکیل می داد. بتاريخ ۲۸ جولای، عناصر مخالف دولت یک حمله انتحاری پیچیده و گروهی را بالای دفتر روند سبز^{۱۰} در کابل انجام دادند که منجر به ۷۱ مورد تلفات ملکی (۲۱ نفر کشته و ۵۰ نفر مجروح) گردید. یک عراده واسطه نقلیه مملو از مواد انفجاری تعبیه شده به شکل انتحاری و یک عراده واسطه نقلیه مملو از مواد انفجاری تعبیه شده نوع کنترل از راه دور در بیرون از ساختمانی که امرالله صالح، معاون نخست یک نامزد انتخابات ریاست جمهوری، مشغول جلسه با گروه از حامیان اش بود، منفجر گردید. سپس گروه از مهاجمین مسلح بشمول یک فرد انتحارکننده وارد ساختمان گردیدند. نیروهای ویژه قطعه ۲۲۲ پولیس مردم را از ساختمان بیرون و حمله را مهار نمودند. هیچ گروهی مسئولیت این رویداد را بعهدہ نگرفت. بتاريخ ۱۷ سپتمبر، طالبان یک حمله انتحاری را در نزدیکی مرکز آموزشی پولیس ملی افغانستان در ولایت پروان در محل برگزاری گردهمایی انتخاباتی برای رئیس جمهور غنی انجام دادند. این حمله منجر به ۸۱ مورد تلفات ملکی (۳۰ نفر کشته و ۵۱ نفر مجروح) گردید. طالبان مسئولیت این حمله را بعهدہ گرفته و اظهار داشتند که آنها مردم را نسبت به اشتراک در گردهمایی انتخاباتی هشدار داده بودند و گفته بودند که آنها اهداف نظامی تلقی میشوند.^{۱۱}

طالبان با صدور سه اعلامیه رسمی قبل از روز برگزاری انتخابات تهدید نمودند که قصد اخلال انتخابات را دارند. بتاريخ ۶ آگست، طالبان با صدور اعلامیه ی از قصد خود برای اخلال پروسه انتخابات خبر داده و به تمام شهروندان کشور هشدار دادند که از گردهمایی های انتخاباتی دوری نمایند تا اینکه مبدا "مورد هدف قرار گیرند".^{۱۲} بتاريخ ۱۸ سپتمبر، کمیسیون معارف و تحصیلات عالی طالبان اعلامیه دیگری را صادر نموده و بیان داشتند که مکاتب نیز ممکن است هدف حملات قرار گیرد و به تمام معلمین و متعلمین هشدار دادند تا از پروسه انتخابات دوری نمایند تا آسیبی به آنها وارد نگردد.^{۱۳} اعلامیه دیگری بتاريخ ۲۶ سپتمبر از سوی کمیسیون جلوگیری از تلفات افراد ملکی و سمع

^{۱۰}. روند سبز یک حزب سیاسی است که توسط امرالله صالح تأسیس شده است.

^{۱۱}. طالبان مسئولیت این حمله را در صفحه تویتر خویش به عهده گرفتند.

https://twitter.com/Zabehulah_M33/status/1173900099304546306?s=20

^{۱۲}. طالبان این اعلامیه را در وبسایت انگلیسی خویش منتشر نمودند.

<https://alemarahenglish.com/?p=49655>

^{۱۳}. طالبان این اعلامیه را به زبان پشتو در صفحه تویتر خویش منتشر نمودند.

https://twitter.com/Zabehulah_M33/status/1174192534354108416?s=20

شکایات طالبان صادر گردید که در آن طالبان به شهروندان افغان هشدار دادند که به سبب اجرای "عملیات نظامی"، در جریان روز انتخابات سفر نکنند و از رفتن به انتخابات خود داری نمایند.^{۱۴}

خشونت ها در روز برگزاری انتخابات و روز های متعاقب آن

تلفات ملکی

یوناما صد حادثه با ۲۷۷ مورد تلفات ملکی (۲۸ نفر کشته و ۲۴۹ نفر مجروح) در سراسر افغانستان در نتیجه خشونت های مرتبط به انتخابات در روز رأی دهی بتاريخ ۲۸ سپتمبر را تأیید و تثبیت نمود. چهل و پنج درصد مجموع تلفات ملکی ناشی از خشونت های مرتبط به انتخابات در روز رأی دهی، زنان^{۱۵} و اطفال^{۱۶} بودند. یوناما به تعداد یازده نفر کارکنان انتخاباتی که مجروح گردیده بودند را نیز ثبت نموده است. از مجموع این رویداد ها، یوناما ۲۶۳ مورد تلفات ملکی (۲۸ نفر کشته و ۲۳۵ نفر مجروح)، یعنی حدود ۹۵ درصد مجموع تلفات ملکی در روز رأی دهی را به طالبان^{۱۷} و متباقی آنرا به رویداد های آتش متقابل میان طالبان و نیروی های امنیتی افغانستان و یک رویداد را به گروه های مسلح طرفدار حکومت^{۱۸} نسبت داده است. در جریان تهیه این گزارش، یوناما هیچ یک از تلفات ملکی در روز رأی دهی را به گروه داعش/دولت اسلامی ولایت خراسان نسبت نداد.^{۱۹} اگرچه تعداد تلفات ملکی در روز برگزاری انتخابات ریاست جمهوری سال ۲۰۱۹ نسبت به تعداد تلفات ملکی ثبت شده در روز نخست رأی دهی در انتخابات

^{۱۴}. طالبان این اعلامیه را در وب سایت انگلیسی خویش منتشر نمودند.

<https://alemarahenglish.com/?p=52430>

^{۱۵}. یوناما به تعداد ۲۳ نفر ملکی زنان (۴ نفر کشته و ۱۹ مجروح) را بتاريخ ۲۸ سپتامبر ۲۰۱۹ (انتخابات ریاست جمهوری) در مقایسه با تعداد ۵۴ نفر تلفات ملکی زنان (۷ نفر کشته و ۴۷ نفر مجروح) بتاريخ ۲۰ اکتوبر ۲۰۱۸ (انتخابات پارلمانی) تثبیت نمود. یوناما هیچ گزارشی حمله را که بطور مشخص زنان رأی دهنده و یا محلات رأی دهی زنانه را هدف قرار دهد، ثبت نموده است.

^{۱۶}. یوناما به تعداد ۱۰۳ نفر تلفات ملکی اطفال (۱۳ نفر کشته و ۹۰ نفر مجروح) را بتاريخ ۲۸ سپتامبر ۲۰۱۹ (انتخابات ریاست جمهوری) در مقایسه با تعداد ۱۰۹ نفر تلفات ملکی اطفال (۱۸ نفر کشته و ۹۱ نفر مجروح) بتاريخ ۲۰ اکتوبر ۲۰۱۸ (انتخابات پارلمانی) تثبیت نموده است.

^{۱۷}. این در مقایسه با ۳۱۸ نفر تلفات ملکی (۴۲ نفر کشته و ۲۷۶ نفر مجروح) است که به طالبان در روز نخست رأی دهی ۲۰ اکتوبر، در جریان انتخابات پارلمانی ۲۰۱۸ نسبت داده شده بود.

^{۱۸}. برعلاوه تلفات ملکی ناشی از رویداد های مرتبط به انتخابات که پروسه انتخابات را در روز رأی دهی هدف قرار داد، یوناما به تعداد ۶۳ نفر تلفات ملکی (۱۱ نفر کشته و ۵۲ نفر مجروح) را به نیروهای امنیتی افغانستان نیز نسبت داده که اکثراً در نتیجه هدف قرار دادن طالبان جهت پاسخ به تهدیدات و حملات طالبان بوقوع پیوسته است.

^{۱۹}. دریک اعلامیه مؤرخ ۲۹ سپتمبر، داعش/حکومت اسلامی ولایت خراسان مسئولیت تلفات ناشی از اشیای انفجاری جاسازی شده در نگرهار را بعهدہ گرفت. یوناما پیگیری این ادعا را تا زمان تسوید این گزارش ادامه داد. اعلامیه در دیتابیس بخش محافظت افراد ملکی یوناما موجود است. بتاريخ ۲۰ اکتوبر ۲۰۱۸، روز رأی دهی انتخابات پارلمانی، یوناما به تعداد ۵۳ نفر تلفات ملکی (۱۳ نفر کشته و ۴۰ نفر مجروح) را به داعش/حکومت اسلامی ولایت خراسان نسبت داد.

پارلمانی سال ۲۰۱۸ پائین تر بود، اما سطح تلفات ملکی، بشمول تلفات اطفال نسبت به تعداد تلفات ملکی در روز رای دهی دور نخست انتخابات ریاست جمهوری در ماه اپریل سال ۲۰۱۴ و همچنان روز رای دهی دور دوم انتخابات همان سال بلندتر بود.^{۲۰}

انداخت سلاح های غیر مستقیم، به ویژه شلیک هاوان، راکت و پرتاب نارنجک به سمت اشخاص و اهداف مرتبط به پروسه انتخابات باعث ۱۹۱ مورد تلفات ملکی (۲۲ نفر کشته و ۱۶۹ مجروح) در روز رای دهی گردید. این سلاح ها دارای سیستم های عامل غیر دقیق میباشند و زمانیکه از محل و یا بسوی ساحات مزدحم ملکی شلیک میشوند، خطر اثرات مخرب بدون تفکیک آن زیاد است. تقریباً نصف افراد ملکی آسیب دیده از اثر همچو حملات بدون تفکیک، اطفال بودند.^{۲۱}

تعداد زیادی از افراد ملکی که در نتیجه خشونت های مرتبط به انتخابات کشته و یا مجروح شدند، در انتخابات بطور فعال مشارکت نداشتند. یافته های یوناما نشان می دهد که دست کم ۸۵ مورد تلفات ملکی (۱۲ کشته و ۷۳ مجروح) در منازل مسکونی، اکثراً در خانه های خود شان، بشمول ۵۵ طفل و ۱۱ زن، صورت گرفته است. بطور مثال، در روز رای دهی در شهر ترینکوت، ولایت ارزگان، طالبان یک راکت را به سمت دفتر والی شلیک نمودند که به یک منزل مسکونی اصابت نمود و منجر به کشته شدن دو فرد ملکی (یک زن، یک طفل) و مجروح شدن هفت فرد ملکی (چهار طفل، دو زن و یک مرد) گردید. در ولسوالی دنگام ولایت کنر، طالبان چند فیر هاوان را از استقامت کوه های نزدیک بسوی دو مکتب که از آنها بحیث مراکز رای دهی استفاده می شد، شلیک نمودند. یکی از این هاوان ها در عقب مرکز اداری ولسوالی اصابت نمود که منجر به زخمی شدن شش فرد ملکی، بشمول چهار طفل و یک زن گردید. یکی دیگر از این هاوان ها در همان حوالی فرود آمده و یک زن دیگر را مجروح نمود. طالبان در صفحه تویتر خویش حمله بالای مرکز اداری ولسوالی دنگام را تأیید نمودند.^{۲۲} در ولسوالی سیاه گرد، ولایت پروان، طالبان بسوی یک مکتب در مرکز اداری ولسوالی که بحیث مرکز رای دهی از آن استفاده می شد، چند فیر راکت شلیک نمودند. یکی

^{۲۰} به پاورقی شماره ۴ و ۵ این گزارش مراجعه نمایید. یوناما به تعداد ۴۵ نفر تلفات ملکی اطفال (۶ نفر کشته و ۳۹ نفر زخمی) را بتاريخ ۵ اپریل ۲۰۱۴ (روز رای دهی روند اول انتخابات ریاست جمهوری قبلی) و به تعداد ۶۸ نفر تلفات ملکی اطفال (۱۳ نفر کشته و ۵۵ نفر مجروح) را بتاريخ ۱۴ جون ۲۰۱۴ (روز رای دهی روند دوم انتخابات ریاست جمهوری قبلی) ثبت نمود.

^{۲۱} یوناما به تعداد ۸۹ نفر تلفات ملکی اطفال (۱۱ نفر کشته و ۷۸ نفر مجروح) را که در نتیجه شلیک غیرمستقیم بتاريخ ۲۸ سپتمبر ۲۰۱۹ در ارتباط به خشونت های ناشی از انتخابات صورت گرفته بود را ثبت نموده است.

^{۲۲} طالبان اعلامیه ای در صفحه تویتر شان به زبان انگلیسی منتشر نمودند.

از این راکت ها به یک منزل مسکونی اصابت نموده و منجر به کشته شدن یک دختر پانزده ساله و مجروح شدن سه دختر خورده سال و یک مرد گردید. دو باب منزل مسکونی قسماً آسیب دیدند.

در میان تلفات ملکی تثبیت شده در روز رأی دهی، ۵۴ مورد تلفات ملکی (۳ نفر کشته و ۵۱ نفر مجروح) در نتیجه انفجار اشیای انفجاری جاسازی شده در داخل و یا نزدیک محلات رأی دهی که به قصد مانع شدن افراد ملکی از رأی دهی کارگذاری شده بود، بوجود آمد. بطور مثال، در شهر قندهار، در صبحگاه ۲۸ سپتمبر، یک ماین کنترل از راه دور در نزدیک یک مسجد و مدرسه که بحیث مرکز رأی دهی از آن استفاده می شد، منفجر ساخته شد که منجر به مجروح شدن ۱۸ نفر ملکی، بشمول یک پسر، یک افسر پولیس ملی افغانستان که برای تأمین امنیت آن مرکز مؤظف شده بود، یک کارمند مرکز رأی دهی، یک عضو کمیسیون مستقل انتخابات ولایتی و یک عضو کمیسیون شکایات انتخاباتی ولایتی گردید.

در روز های متعاقب روز رأی دهی، یوناما یک رویداد مرتبط به انتخابات را همراه با یک نفر تلفات ملکی تثبیت نمود. بتاريخ ۳۰ سپتمبر، در ولسوالی زرم، ولایت پکتیا، یک فرد ملکی هنگام انتقال صندوق های آراء بسوی مرکز ولایت پکتیا با شلیک گلوله از سوی طالبان مجروح گردید.

اختطاف، تهدید، ارباب و آزار و اذیت

علاوه بر تلفات ملکی، یوناما واقعاتی نگران کننده ی از رویداد های اختطاف، تهدید، ارباب و آزار و اذیت که توسط طالبان به هدف اخلاص انتخابات صورت گرفته را نیز ثبت نموده است. این رویداد ها در اوج خشونت ها که در جریان ماه های جولای، آگست و سپتمبر که موجب نگرانی های امنیتی در میان تعداد زیادی از افراد ملکی گردید، بوقوع پیوست. علاوه بر آن، در نتیجه تهدیدات از سوی طالبان، اتصال شبکه های مخابراتی در بسیاری از ساحات افغانستان، به ویژه در مناطق شمال شدیداً محدود گردید.

یوناما پانزده رویداد اختطاف توسط طالبان در جریان روز رأی دهی و روز متعاقب آن را که همه اختطاف شدگان کارکنان انتخاباتی بودند را ثبت نموده است. بطور مثال، در شامگاه روز رأی دهی در ولایت پروان، طالبان هشت نفر کارکنان یک مرکز رأی دهی را هنگامیکه بطرف مرکز اداری ولسوالی شینواری روان بودند، اختطاف نمودند.

برعلاوه، یوناما به تعداد ۹۱ رویداد تهدید، ارباب و اذیت و آزار از سوی طالبان و یک مورد از همچو رویداد ها، منسوب به گروه داعش/دولت اسلامی ولایت خراسان را که منجر به بسته شدن مراکز رأی دهی، جلوگیری از باز شدن و یا اخلال شدید در روند رأی دهی گردیدند، ثبت نمود. طالبان از انواع مختلف تهدیدات، ارباب و یا اذیت و آزار در جریان روز رأی دهی استفاده نمودند که شامل شلیک سلاح های پرتابی بسوی مراکز رأی دهی، بسته نمودن راه ها و ایجاد ایست های بازرسی غیرقانونی جهت مانع شدن مردم از اشتراک در پروسه انتخابات، پخش نامه های تهدید آمیز و جاسازی اشیای انفجاری در داخل و یا نزدیک مراکز رأی دهی، منجمله در مکاتب و مراکز صحنی می شد. بطور مثال، در ولسوالی بارکنر ولایت کنر، طالبان مراکز رأی دهی مستقر در پلوسی مکتب نو، لیسه ذکور شنگر، مسجد دمبرو و مسجد ولسوالی را با شلیک غیر مستقیم و سلاح های خفیف هدف قرار داده و روند رأی دهی را اخلال کردند. طالبان مسئولیت این حملات را بعهده گرفتند.^{۳۳} در ولایت بغلان، طالبان پلی را که مراکز ولایتی مزار شریف و پلخمیری را با هم وصل می نمود ویران نمودند تا مانع رسیدن مردم به مراکز رأی دهی گردند. در ولسوالی گیلان ولایت غزنی، طالبان شب نامه هایی را پخش و رأی دهنده گان را تهدید نمودند تا در انتخابات ریاست جمهوری اشتراک ننمایند. در شهر پلخمیری، دو ماین جاسازی شده از سوی طالبان در نزدیکی لیسه نسوان فاطمه الزهرا و ساحه فابریکه نساجی منفجر گردید. اگرچه این ماین های جاسازی شده آسیب های جانی و مالی در پی نداشت، اما این رویداد ها مردم ملکی را به هراس انداخت. در همین شهر، نیرو های امنیتی افغان به تعداد ۹ حلقه ماین جاسازی شده را در مجاورت مراکز رأی دهی بطور مصئون خنثی نمودند.

این مهم را باید ذکر نمود که بدون تلاشهای حکومت افغانستان برای تأمین امنیت مراکز و محلات رأی دهی، بشمول خنثی سازی مصئون ماین های جاسازی شده، میزان تلفات افراد ملکی بلندتر می بود.

حملات علیه مراکز تعلیمی و صحنی

یوناما حملات علیه مراکز رأی دهی مستقر در مکاتب و مراکز صحنی از سوی طالبان را ثبت نموده است. از مجموع این رویداد ها، یوناما ۱۵ رویدادی را که در آن به مکاتب و یا مراکز صحنی صدمه وارد گردید، تأیید نموده است.

^{۳۳}. طالبان یک اعلامیه را در صفحه تویتر شان به زبان انگلیسی منتشر نمودند.

https://twitter.com/Zabehulah_M33/status/1177799426636681216

در انتخابات پارلمانی سال ۲۰۱۸، مکاتب دولتی دروس تمام متعلمین را در روز رأی دهی و چند روز قبل از آن تعطیل نمود که خطر آسیب رسیدن به اطفال در نتیجه حملات مستقیم علیه مکاتبی که بحیث مراکز رأی دهی استفاده می شد را کاهش داد. یوناما خساراتی که را در نتیجه دوازده رویداد که عمدتاً شکسته شدن کلکین ها و دیوار ها از اثر منفجر شدن ماین های جاسازی شده و یا شلیک سلاح های مستقیم بود، ثبت نموده است. در روز انتخابات، در ولسوالی فیض آباد ولایت جوزجان، یک فیر هاوان که توسط طالبان شلیک گردیده بود، در نزدیک یک مرکز رأی دهی مستقر در لیسه نسوان لطیفه شهید اصابت نمود که منجر به تخریب تانکر آب و شکسته شدن کلکین های آن مکتب گردید.

در سه مورد، یوناما تخریبات وارد شده به مراکز صحنی را که بحیث مراکز رأی دهی از آنها استفاده میشد، ثبت نمود که همه این تخریبات در نتیجه شلیک سلاح های غیرمستقیم از سوی طالبان بوجود آمد. در جریان روز رأی دهی، یک فیر هاوان که از سوی طالبان به هدف اخلاص نمودن انتخابات شلیک گردید، بخش عاجل و یک عراده امبولانس تعمیر ریاست صحت عامه در شهر قلات ولایت زابل را تخریب نمود. از تعمیر متذکره هم بحیث مرکز رأی دهی و هم بحیث شفاخانه مؤقت بعد از تخریب شفاخانه ولایتی از اثر یک حمله انتحاری طالبان بتاريخ ۱۹ سپتامبر، استفاده می شد.

تحلیل حقوقی

یوناما تأکید می نماید که انتخابات در افغانستان یک روند ملکی بوده و حقوق همه اتباع بدون تبعیض و محدودیت های غیرموجه جهت اشتراک در انتخابات بحیث نامزد، رأی دهنده و یا کارکنان انتخابات، یک حق عمده و اساسی حقوق بشری بوده و این حق در حقوق بشر بین المللی و قانون افغانستان تضمین شده است. برعلاوه، در یک پروسه مؤثر انتخابات، حقوق همه افراد - رأی دهنده، نامزدان و حامیان شان، و همچنان کارکنان مربوط به انتخابات، اینست تا در برابر ترس و ارعاب در همه مراحل انتخابات، یعنی از مرحله ثبت نام رأی دهنده گان و نامزدان الی رأی دهی و در نهایت در مرحله بعد از انتخابات مصئون باشد.^{۲۴}

تجمعات و گردهمایی های انتخاباتی ماهیت ملکی دارند، بناً در مطابقت با حقوق بشردوستانه بین المللی باید از حمله محفوظ باشند. علاوه بر آن، صدور اختطاریه ها مبنی بر سهم نگرفتن در پروسه انتخابات، طرف اختطار دهنده را از

^{۲۴}. کنوانسیون بین المللی حقوق مدنی و سیاسی، ماده ۲۵.

مکلفیت های اش تحت حقوق بشردوستانه بین المللی، بشمول مکلفیت جهت محافظت افراد و اهداف ملکی در برابر حمله و توسل به اصول تفکیک، احتیاط و تناسب، تیرئه نمیکند.

اعمالی عمدی خشونت بار علیه افراد و اهداف ملکی که شامل مراکز رأی دهی و همچنان حملات بدون تفکیک مطابق به حقوق بشردوستانه بین المللی جداً ممنوع بوده و جرایم جنگی تلقی میشوند.^{۲۵} حملات گسترده و یا سیستماتیک علیه مردم ملکی افغانستان نیز می تواند جرایم علیه بشریت تلقی شوند.^{۲۶}

افزون بر آن، اعمال و یا تهدید های خشونت به هدف ایجاد ترس و وحشت در میان مردم ملکی نیز مطابق به حقوق بشردوستانه بین المللی ممنوع میباشد.^{۲۷} یوناما همچنان تأکید می نماید که مکاتب، مساجد^{۲۸} و کلینیک های صحی^{۲۹} با توجه به اهمیت خاص مذهبی، اجتماعی و بشری آنها مستلزم محافظت خاص میباشد و این مکان ها حتی در زمانیکه بحیث مراکز رأی دهی هم استفاده میگردند از همچو محافظت مستثنا نمی باشند.

یوناما یکبار دیگر به عناصر مخالف دولت اظهار می دارد که حقوق بشردوستانه بین المللی آن حملاتی را منع قرار داده است که خسارات جانبی آن باعث مرگ افراد ملکی و یا مجروحیت افراد ملکی و یا آسیب به اشیایی ملکی و یا ترکیبی از همه گردد و این خسارات جانبی بزرگ تر از سود مستقیم و قطعی نظامی که انتظار میرود از آن حمله بدست آید، باشد.

استفاده از اشیای انفجاری تعبیه شده و شلیک غیر مستقیم در ساحات پرجمعیت ملکی نگرانی های جدی را بخاطر تأثیرات غیرقابل پیش بینی و بدون تفکیک آنها بالای افراد ملکی بیار می آورد. هاوان و راکت دارای سیستم عامل غیر دقیق میباشد و زمانیکه از محلات ملکی و یا بطرف آن محلات شلیک میگردند، مسلماً قابل پیش بینی است که باعث آسیب به افراد ملکی می گردند.

^{۲۵} مطالعه حقوق عرفی بشردوستانه بین المللی کمیته بین المللی صلیب سرخ، قواعد ۱۱، ۱۲ و ۱۵۶، اساسنامه روم در مورد محکمه جرایم بین المللی ("اساسنامه روم")، ماده (۲) ۸.

^{۲۶} اساسنامه روم، ماده (۱) ۷.

^{۲۷} پروتکل الحاقی ۱ کنوانسیونهای ژنیو، ماده (۲) ۵۱، و پروتکل الحاقی ۲ کنوانسیونهای ژنیو، ماده (۲) ۱۳.

^{۲۸} مطالعه حقوق عرفی بشردوستانه بین المللی کمیته بین المللی صلیب سرخ، قاعده ۳۸.

^{۲۹} مطالعه حقوق عرفی بشردوستانه بین المللی کمیته بین المللی صلیب سرخ، قاعده ۲۸.

پیشنهادات

یوناما تمامی حملات علیه پروسه انتخابات در افغانستان را شدیداً محکوم نموده و پیشنهادات ذیل را بخاطر بلند بردن سطح محافظت افراد ملکی در جریان پروسه انتخابات جاری و انتخابات آینده ارائه میدارد.

عناصر مخالف دولت

یوناما اکیداً از عناصر مخالف دولت میخواهد تا حملات و تهدیدات شانرا علیه افراد ملکی، بشمول پرسونل انتخاباتی، مسئولین امنیتی موظف برای تأمین امنیت محلات رأی دهی و انتقال مواد انتخاباتی، کارکنان کمپاین ها و همچنان شهروندانی که از حق رأی شان استفاده مینمایند، فوراً متوقف سازند.

یوناما تأکید مینماید که عناصر مخالف دولت باید حملات شانرا علیه مراکز مرتبط به انتخابات فوراً متوقف سازند و اطمینان حاصل کنند که مکاتب، مراکز صحنی و مساجدی که از آنها در پروسه انتخابات کار گرفته میشوند از حمله مصئون می مانند.

یوناما از عناصر مخالف دولت میخواهد تا تعریف "افراد ملکی"، "اشیای ملکی" و "اهداف نظامی" را در مطابقت با حقوق بشردوستانه بین المللی بکار ببرند.

با پیروی از مکلفیت های شان تحت حقوق بشردوستانه بین المللی، عناصر مخالف دولت باید استفاده بدون تفکیک از همه اشیای انفجاری تعبیه شده را در ساحات ملکی و همچنان به کار گیری از اشیای انفجاری نوع فشاری را که با تماس فرد قربانی فعال میگرددند و بعنوان ماین های زمینی کار می کنند را فوراً متوقف سازند.

یوناما از عناصر مخالف دولت میخواهد تا شیوه استفاده شلیک هاوان، راکت و نارنجک را از محلات ملکی و بطرف ساحات پرجمعیت ملکی و همچنان همه اعمالی که به هدف ایجاد ترس و وحشت در میان مردم افغانستان صورت می گیرند، متوقف سازند.

عناصر مخالف دولت ترغیب می شوند تا به اعضای شان هدایت دهند که شهروندانی را که در پروسه انتخابات فعلی شرکت نمودند، اختطاف و یا مجازات نکنند و نیز به اعضای خود خاطر نشان سازند که به حق همه شهروندان جهت اشتراک آزادانه و بدون ترس در پروسه های انتخاباتی احترام قایل شوند.

حکومت افغانستان

یوناما از حکومت میخواهد تا چگونگی حملات علیه افراد ملکی، بشمول حملات در برابر اماکن ملکی مانند مراکز رأی دهی را بطور کامل مستند سازی و مورد تحقیق قرار دهد و تدابیری را جهت مصئون ساختن مراکز رأی دهی در انتخابات آینده روی دست گیرد. یوناما همچنان از حکومت می خواهد تا اقدامات عاجل را جهت پاسخگو قرار دادن مسئولین این حملات روی دست گیرد.

یوناما از تلاشهای حکومت، به ویژه از اتخاذ تدابیر امنیتی جهت محافظت از پروسه انتخابات قدردانی نموده و پیشنهاد می نماید تا حکومت افغانستان بهترین شیوه ها و ساحات مستلزم اصلاحات بیشتر جهت تأمین امنیت افراد ملکی که در انتخابات اشتراک می نمایند را بطور کامل مورد ارزیابی قرار دهد. این تلاشها شامل بازنگری در تعیین مراکز رأی دهی در ساحاتی که در آن مراکز تعلیمی و صحی در معرض خطر حمله قرار دارند، نیز می شود.